

idees

ÓSCAR
López

L'ombra dels pares

Sé que no és una moda i que al llarg de la història de la literatura els relats paternofiliais han estat sempre presents. Ho vaig constatar de nou l'altre dia quan em vaig aturar a pensar en la ingent quantitat de llibres d'aquestes característiques que he llegit: *Coplas por la muerte de su padre*, de **Jorge Manrique**; *La mortaja*, de **Miguel Delibes**; *Una mort molt dolça*, de **Simone de Beauvoir**; *Infantesa*, de **J. M. Coetzee**; *Sukkwan Island*, de **David Vann**... i així fins a l'infinit. Però el que més em va cridar l'atenció és que en els dos últims mesos han caigut *També això passarà*, de **Milena Busquets**; *El balcón en invierno*, de **Luis Landero**; *La ley de la ferocidad*, de **Pablo Ramos**, i aviat tocarà el nou llibre de **Fernando Marías**, *La isla del padre*, guanyador de l'últim premi Biblioteca Breve.

Sempre es diu que els grans temes literaris són l'amor, la mort i el pas del temps. Jo col·locaria a la seva mateixa altura aquestes

Potser és hora de catalogar com a gènere literari els relats paternofiliais

històries de pares i fills que ens fereixen d'una manera especial. Quantes vegades hem sentit que una novel·la o relat l'havien escrit només per a nosaltres. M'ho confirmava fa uns dies **Pablo Ramos** quan va llegir *La invención de la soledad*, de **Paul Auster**. Així que potser ha arribat el moment de catalogar-lo com a gènere literari; un gènere on es barregen les històries venjatives, beatífiques, tendres i escruixidores. Qualsevol de les novel·les citades en dóna fe.

Però el més sorprenent és que, a diferència del que passa amb els altres grans temes, en aquestes històries no solem sortir indemnes de la lectura. Perquè no es pot afrontar la creació literària sobre els pares sense deixar-s'hi la pròpia biografia, i això t'exigeix honestedat, franquesa, ràbia i l'amor més profund. Que li preguntin a **Vargas Llosa**, **Le Clézio** o **Roberto Arlt** què hauria sigut de la seva carrera literària sense l'ombra allargada i devastadora dels seus progenitors. Segur que tots van fer seva la rabiosa missiva de **Kafka** que començava així: «Estimadíssim pare: fa poc em vas preguntar per què dic que et tinc por. Com de costum no vaig saber donar-te una resposta, en part precisament per la por que et tinc». ≡